

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th April, 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

XUSUSIYLASHTIRISHNI JADALLASHTIRISH ORQALI KORPORATIV

MOLIYANI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI

Navro'zova Shahodatxon Abduhamid qizi

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti

Annotation:

Ushbu maqola xususiyashtirishning kuchayishi natijasida kelib chiqadigan korporativ moliyani rivojlanantirish istiqbollari, bu strategiyalarning moliya bozorlariga, ayniqsa rivojlanayotgan mamlakatlar kontekstida ko'rsatishi mumkin bo'lgan transformativ ta'siri to'g'risida to'liq bayon qilingan.

Kalit so'zlar: xususiyashtirish, korporativ moliya, davlat korxonalar, moliyaviy samaradorlik, sarmoya, innovatsiyalar, iqtisodiy rivojlanish.

Kirish:

So'nggi yillarda xususiyashtirish turli iqtisodiyotlarda korporativ moliya rivojlanishini ilgari surishning kuchli vositasi sifatida tobora ko'proq e'tirof etilmoqda. Davlat korxonalarini xususiy mulkka o'tkazish bilan ifodalangan xususiyashtirishga o'tish korporativ moliya landshaftini shakllantirishda ajoyib imkoniyatlarni ko'rsatdi. Xususiyashtirish jarayonini jadallashtirish orqali davlatlar moliyaviy bozorlarni rivojlanantirish, investitsiyalarni jalb qilish, operatsion samaradorlikni oshirish, boshqaruv tuzilmalarini takomillashtirish va innovatsiyalarni rivojlanantirishni maqsad qilgan.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya:

Jadallashtirilgan xususiyashtirish tashabbuslari turli jabhalarda korporativ moliya evolyutsiyasi uchun muhim va'da beradi. Binobarin, xususiyashtirish mulkchilik tuzilmalarini diversifikatsiya qilish, raqobatni rag'batlantirish va bozor samaradorligini oshirish orqali moliya bozorlariga hayotiylik kiritishi mumkin. Ushbu diversifikatsiya o'zgaruvchan iqtisodiy landshaftlar va texnologik yutuqlarga moslasha oladigan dinamik korporativ moliya muhitini rivojlanantirish uchun juda muhimdir.

Xususiyashtirishni jadallashtirish ham mahalliy, ham xorijiy investitsiyalarni jalb qilish uchun katalizator bo'lib xizmat qilishi mumkin. Davlat korxonalarining

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th April, 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

xususiy qo'llarga o'tishi ko'pincha korporativ moliya sektorida o'sish va innovatsiyalarni rag'batlantirish uchun xususiy tashkilotlarning tajribasi va resurslaridan foydalangan holda investitsiyalar uchun yangi yo'llarni ochadi. Ushbu kapital oqimi kengayish, tadqiqot va ishlanmalar va strategik tashabbuslarni kuchaytirishi mumkin, bu esa korporativ moliyani o'sish va barqarorlikning yangi istiqbollariga olib keladi.

Natijalar:

Jadallashtirilgan xususiylashtirish operatsion samaradorlik va korporativ boshqaruva amaliyotini yaxshilashga olib kelishi mumkin. Xususiy mulk odatda samaradorlikni oshirish, xarajatlarni kamaytirish va strategik qarorlar qabul qilishni rag'batlantiradi, bu esa moliyaviy ko'rsatkichlar va raqobatbardoshlikni oshirishga olib keladi. Bundan tashqari, xususiylashtirish ko'pincha shaffoflik, hisobdorlik va me'yoriy-huquqiy hujjatlarga rioxha qilishga, korporativ sub'ektlarda yaxshi boshqaruva madaniyatini tarbiyalashga e'tiborni qaratadi.

Innovatsiyalar xususiylashtirishni jadallashtirish korporativ moliya sohasida sezilarli yutuqlarga olib kelishi mumkin bo'lган yana bir muhim sohadir. Xususiy korxonalar ko'pincha tadbirkorlik ruhi va innovatsiyalarga chanqoq bo'lib, yangi moliyaviy mahsulotlar, xizmatlar va biznes modellarini ishlab chiqishga olib keladi. Xususiylashtirish tavakkalchilik, ijodkorlik va tajriba o'tkazishni rag'batlantiradigan muhitni qo'llab-quvvatlash orqali korporativ moliya sektorini barqaror o'sish va qiymat yaratishga yordam beradigan yangi g'oyalar va yondashuvlar bilan ta'minlashi mumkin.

Muhokama:

Halol raqobatni ta'minlash, ijtimoiy muammolarni hal qilish va o'tish jarayonini samarali boshqarish kabi muammolar ham xususiylashtirishni jadallashtirish bilan birga keladi. Biroq, puxta rejalashtirish, manfaatdor tomonlarni jalb qilish va strategik amalga oshirish bilan bu qiyinchiliklarni korporativ moliyani rivojlantirish uchun jadal xususiylashtirishning to'liq salohiyatidan foydalanish uchun boshqarish mumkin.

Bozor iqtisodiyoti sharoitida moliya tizimining samaradorligi uning har bir bo'g'ini samarali ishlashi bilan bevosita bog'liq. Bunda moliya tizimining asosiy bo'g'ini hisoblangan korporativ moliyada moliyaviy munosabatlarni samarali tashkil etish

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th April, 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

nafaqat har bir korporativ tuzilmada shu bilan birga har bir mamlakatda alohida muhim ahamiyat kasb etishini ko‘rishimiz mumkin. Moliya tizimining aynan shu sohasida iqtisodiyotning turli tarmoqlariga taqsimlanadigan daromadlarning asosiy qismi shakllanadi. Bunda korporativ tuzilmalar daromadlari o‘z-o‘zini moliyalashtirish uchun, ishchi xodimlar va davlat oldidagi majburiyatları hamda boshqa yo‘nalishlarga taqsimlanadi.

Xulosa:

Xulosa o‘rnida shuni ta’kidlash mumkinki, xususiylashtirishni jadallashtirish orqali korporativ moliyani rivojlantirish istiqbollari keng va samarali. Xususiylashtirish tashabbuslari taqdim etgan imkoniyatlardan foydalangan holda, davlatlar barqaror o’sish va farovonlikka tayyor bo’lgan jonli, samarali va innovatsion korporativ moliya ekotizimini rivojlantirishi mumkin. Mamlakatimiz iqtisodiyotini rivojlanishida korporativ moliyani samarali tashkil etish muhim ahamiyat kasb etadi. Chunki bugungi kunga kelib rivojlangan mamlakatlarning iqtisodiy salohiyati ularda faoliyat ko‘rsatayotgan va dunyoga mashhur bo’lib ulgurgan kompaniyalar bilan o’zaro bog’liqligini alohida ta’kidlashimiz mumkin.

Adabiyotlar ro‘yxati:

1. N. Jumayev, U. Burxonov. Moliyaning dolzarb muammolari. - T.: 2003.
2. R. Tojiyev, S. Jumayeva. Xalqaro moliya. O‘quv qo’llanma.- T.: TDIU, 2005.
3. N.T.O‘rmonov., A.R.Ismailov. “Korporativ boshqaruvi tizimi” fani bo‘yicha o‘quv-uslubiy majmua. Ma’ruza mashg‘uloti uchun. – Toshkent: Iqtisodiyot, 2018.
4. Korporativ boshqaruvi: o‘quv qo’llanma /B.Xodihev, D.Qosimova; O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi. - Toshkent: Cho'lpon nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uyi, 2012.